

Cod ECLI ECLI:RO:TBSIB:2025:001.#####

Dosar nr. #####/85/2024

R O M Â N I A

TRIBUNALUL #####

SECȚIA I CIVILĂ

SENTINȚA CIVILĂ Nr. ###/2025

Ședința publică de la 04 aprilie 2025

Completul compus din:

PREȘEDINTE: #####

Asistent judiciar: #####

Asistent judiciar: #####

Grefier: #####

Pentru astăzi fiind amânată pronunțarea asupra cauzei Asigurări sociale privind pe reclamant ##### și pe pârât ##### JUDEȚEANĂ DE PENSII #####, având ca obiect obligație de a face.

Cauza a fost dezbatută pe fond la data de 20.03.2025, când părțile prezente au formulat concluzii care au fost consemnate în încheierea de ședință din aceea zi, încheiere care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

TRIBUNALUL,

Asupra cererii de față, constată următoarele:

Prin cererea de chemare în judecată înregistrată în data de 23.12.2024, pe rolul Tribunalului #####, sub dosar nr. #####/85/2024, reclamanta ##### în contradictoriu cu pârâta ##### JUDEȚEANĂ DE PENSII #####, a solicitat ca prin hotărârea ce se va pronunța să se dispună:

1. Obligarea pârâtei la calcularea și restituirea sumelor reținute necuvenit din pensia subsemnatei începând cu luna ianuarie 2024, cu titlu de impozit pe drepturile de pensie, în aplicarea art. 101 din Codul fiscal, astfel cum a fost modificat prin Legea nr. 282/2023, suplimentar celor corespunzătoare cotei de impozit reglementate la art. 64 din Codul fiscal.

2. Obligarea pârâtei la plata acestor diferențe actualizate în funcție de indicele de inflație și cu dobânda legală penalizatoare, începând cu prima reținere din pensia subsemnatei până la executarea integrală a obligației principale.

În motivarea cererii de chemare în judecată, reclamanta a arătat că are calitatea de pensionar beneficiind de pensie de serviciu în temeiul art. 82 din Legea nr. 303/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare, privind statutul judecătorilor și procurorilor, iar începând cu luna ianuarie 2024 cuantumul pensiei mele a fost redus substanțial prin aplicarea unor cote de impozitare suplimentare (de 15%, respectiv 20%) potrivit art.101 Cod fiscal, astfel cum a fost modificat prin Legea 282/2023, publicată în M. OF. nr. 950 din 20 octombrie 2023, spre deosebire de cota unică de impozitare de 10% prevăzută de art. 64 din Codul fiscal ce ne era aplicabilă anterior.

În baza art. 101 alin. 2 din Codul fiscal, cum a fost modificat, impozitul lunar se determină de fiecare plătitor de venit din pensii, astfel:

a) pentru venitul lunar din pensii determinat ca urmare a aplicării principiului contributivității, indiferent de nivelul acestuia, din care se deduce plafonul de venit neimpozabil lunar de 2.000 de lei, se aplică o cotă de impunere de 10%;

b) pentru venitul lunar din pensii care are atât componentă contributivă, cât și componentă necontributivă, din care se deduce plafonul de venit neimpozabil lunar de 2.000 de lei, pentru partea contributivă se aplică dispozițiile lit. a), respectiv o cotă de impunere de 10%, iar pentru partea necontributivă se aplică progresiv următoarele cote de impunere: (i) 10%, pentru partea mai mică decât nivelul câștigului salarial mediu net sau egală cu acesta; (ii) 15% pentru partea cuprinsă între nivelul câștigului salarial mediu net și nivelul câștigului salarial mediu brut utilizat la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat sau egală cu acesta; (iii) 20%, pentru partea ce depășește nivelul câștigului salarial mediu brut utilizat la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat;

c) pentru venitul lunar din pensii care are doar componentă necontributivă, din care se deduce plafonul de venit neimpozabil lunar de 2.000 de lei, se aplică progresiv următoarele cote de impunere: (i) 10%, pentru partea mai mică decât nivelul câștigului salarial mediu net sau egală cu acesta; (ii) 15%, pentru partea cuprinsă între nivelul câștigului salarial mediu net și nivelul câștigului salarial mediu brut utilizat la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat sau egală cu acesta; (iii) 20%, pentru partea ce depășește nivelul câștigului salarial mediu brut utilizat la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat.

Spre deosebire, art.101 alin.2 din Codul fiscal în forma anterioară și art. 64 din vechea și actuala dispoziție a Codului fiscal, prevedea o cotă unică de impozitare de 10% pentru toate veniturile din pensii, (pe care o considerăm aplicabilă) astfel încât mă consider îndreptățit a fi despăgubit cu diferența de impozit reținută în plus.

Art.101 din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, astfel cum a fost modificat prin Legea nr. 282/2023, pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul pensiilor de serviciu și a Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, publicată în M. OF. nr. 950 din 20 octombrie 2023, a fost declarat neconstituțional la data de 19.12.2024 de către Curtea Constituțională a României.

În esență, Curtea a constatat că, în ceea ce privește modalitatea de calcul a impozitului care se bazează pe partea contributivă și pe partea necontributivă a pensiilor, precum și pe doi indicatori variabili (câștigul mediu salarial brut și câștigul mediu salarial net), textul nu precizează care este în concret modalitatea de calcul a părții contributive, respectiv perioada la care se raportează partea contributivă a venitului din pensii, ceea ce determină încălcarea prevederilor art.1 alin. (5) din Constituție. De asemenea, Curtea a reținut că raportarea la aceiași indicatori variabili se menține și în cazul pensiilor care au doar componentă necontributivă, respectiv pensiile militare. Din moment ce indicatorii folosiți în formula de calcul nu sunt constanți, iar valoarea lor se stabilește anual, o dată cu adoptarea legii bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul respectiv, textul de lege criticat creează premisele pentru ca pensia aflată în plată să fie permanent repusă în discuție și să fie supusă unei recalculări anuale, prin raportare la fiecare nou nivel al câștigului salarial mediu brut și al câștigului salarial mediu net, ceea ce încalcă dispozițiile art.1 alin. (3) și (5), precum și ale art. 15 alin. (2) din Legea fundamentală.

Totodată, Curtea a observat că legiuitorul are dreptul de a reglementa formarea, administrarea, întrebuințarea și controlul resurselor financiare ale statului, astfel cum rezultă din

prevederile Legii fundamentale, însă acest drept este supus cerințelor constituționale referitoare la principiul legalității și securității raporturilor juridice fiscale, în componenta privind calitatea normelor. Curtea a constatat că, în aceste condiții, rămân aplicabile dispozițiile Codului fiscal referitoare la cota de impozit de 10% aplicabilă fiecărei surse din fiecare categorie de venit impozabil.

Pe cale de consecință, arată reclamanta că acțiunea de față se întemeiază pe faptul că reținerile cu titlul de impozit au fost făcute în baza unui act normativ afectat de neconstituționalitate, motiv pentru care solicităm recalcularea sumei ce trebuie reținută și virată cu titlu de impozit, urmând ca diferența să îi fie remisă ca fiind reținută nelegal.

Cu privire la aplicarea deciziilor Curții Constituționale pentru litigiile pendinte la data publicării în Monitorul Oficial, s-a pronunțat în mod expres instanța de contencios constituțional.

Astfel, prin Decizia nr. ###/2012 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 259 alin. (2) din Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, ce au fost constatate constituționale în măsura în care se interpretează în sensul că procentul de 5,5 se aplică numai asupra veniturilor din pensii care depășesc 740 de lei s-a statuat în mod expres asupra aplicabilității deciziei, chiar în privința unor aspecte privind contribuția de asigurări de sănătate, ca în prezenta cauză. Astfel, la antepenultimul paragraf s-a menționat în mod expres:

Curtea constată că, întrucât deciziile sale produc efecte numai pentru viitor, potrivit art. 147 alin. (4) din Constituție, cele stabilite prin prezenta decizie urmează a se aplica de către ##### Națională de Pensii Publice, prin casele județene de pensii și casele sectoriale de pensii, de la data publicării deciziei Curții Constituționale în Monitorul Oficial al României, Partea I; totodată, instanțele judecătorești vor aplica prezenta decizie numai în cauzele pendinte la momentul publicării acesteia, cauze în care respectivele dispoziții sunt aplicabile, precum și în cauzele în care a fost invocată excepția de neconstituționalitate până la data sus-menționată, în această ultimă ipoteză decizia pronunțată de Curtea Constituțională constituind temei al revizuirii potrivit art. 322 pct. 10 din Codul de procedură civilă.

în vedere că prezenta cauză este pendinte la data publicării în Monitorul Oficial a deciziei Curții Constituționale, solicită a se constata că această decizie este pe deplin aplicabilă, iar dispozițiile legale în baza cărora i-au fost reținute nelegal o parte din drepturile de pensie sub pretextul că reprezintă impozit suplimentar sunt neconstituționale, deci nu ar fi trebuit luate în considerare.

vreme, în interpretarea dispozițiilor art. 29 din Legea nr. 47/1992, s-a stabilit că efectele unei decizii a Curții Constituționale se întind și asupra litigiilor aflate în curs de judecată, în privința cărora, deși s-a invocat excepția de neconstituționalitate, aceasta nu mai poate fi soluționată deoarece între timp dispoziția legală contestată din lege sau ordonanță deja a fost declarată neconstituțională, iar potrivit art. 147 alin. (4) teza a doua din Constituție, deciziile Curții Constituționale sunt general obligatorii, având în vedere că atât considerentele, cât și soluția pronunțată de Curtea Constituțională sunt general obligatorii vă rugăm să faceți aplicarea Deciziei Curții Constituționale din 19 decembrie 2024 cu privire la nelegalitatea textelor în baza cărora s-au efectuat reținerile nelegale cât și a Deciziei Curții Constituționale nr. 223/2012, privind aplicabilitatea unei soluții de admitere a excepției de neconstituționalitate în cauzele pendinte la data publicării acesteia în Monitorul Oficial.

Cu privire la solicitarea de actualizare a sumelor datorate în funcție de indicele de inflație și acordarea dobânzii legale consideră că dispozițiile legii nr. 263/2010 se completează cu regulile de drept comun, în acest sens fiind și dispozițiile art. 156, potrivit cărora prevederile legii 263/2010, referitoare la jurisdicția asigurărilor sociale, se completează cu dispozițiile Codului de procedură civilă.

Actualizarea cu rata inflației a sumelor datorate de pârâtă presupune aducerea la aceeași valoare economică (putere de cumpărare) a unei sume de bani, în condițiile în care în piață se manifestă, fie un fenomen inflaționist ce are ca efect deprecierea monedei de referință, fie un fenomen de deflație ce are ca efect aprecierea monedei de referință.

De asemenea, potrivit art. 1535 din Noul Cod civil - „în cazul în care o sumă de bani nu este plătită la scadență, creditorul are dreptul la daune moratorii, de la scadență până în momentul plății, în cuantumul convenit de părți sau, în lipsă, în cel prevăzut de lege, fără a trebui să dovedească vreun prejudiciu. În acest caz, debitorul nu are dreptul să facă dovada că prejudiciul suferit de creditor ca urmare a întârzierii plății ar fi mai mic. #####, înainte de scadență, debitorul datora dobânzi mai mari decât dobânda legală, daunele moratorii sunt datorate la nivelul aplicabil înainte de scadență. ##### nu sunt datorate dobânzi moratorii mai mari decât dobânda legală, creditorul are dreptul, în afara dobânzii legale, la daune-interese pentru repararea integrală a prejudiciului suferit.”

Din coroborarea acestor norme cu incidență în cauză, se deduce fără echivoc că, în speță, dreptul nostru la obținerea unei dezdăunări derivate din neexecutarea obligației la timp, respectiv începând cu data la care drepturile de pensie ne erau datorate.

Or, potrivit art. 108 din Legea nr. 263/2010, în sistemul public de pensii plata pensiei se face lunar. Cum pârâta nu a achitat la datele sus menționate drepturile de pensie ce i se cuveneau, acordarea dobânzii legale acoperă beneficiul nerealizat, ca parte componentă a prejudiciului (damnum emergens), care trebuie privită ca o chestiune distinctă de actualizare în funcție de rata inflației a sumelor datorate inițial; o astfel de actualizare antrenează și ea răspunderea debitorului pentru neexecutarea la timp a obligației de plată a unei sume de bani, însă întemeiată pe o altă cauză.

Așadar, dobânzile legale, accesorii ale creanței, se cuvin ca daună moratorie, ele având un alt temei decât cel al daunelor cu caracter compensatoriu pe care creditorul le poate, în principiu, pretinde, cerând actualizarea creanței la inflație, iar nivelul dobânzii legale trebuie stabilit prin raportare la art. 1 alin. 3 din OG nr. 13/2011 privind dobânda legală penalizatoare.

că se impune a se face precizarea că prin decizia civilă nr. #/17 februarie 2014, pronunțată cu ocazia soluționării recursului în interesului legii în ceea ce privește acordarea de dobânzi, s-a stabilit de înalta ##### de Casație și Justiție că în cazul executării cu întârziere a obligației de plată a unei sume de bani, indiferent de izvorul contractual sau delictual al obligației, daunele interese sub forma dobânzii legale se datorează, fără a se face dovada unui prejudiciu și fără ca principiul reparării integrale a prejudiciului să poată fi nesocotit.

În drept: art. 108 și 153 lit. 1 din Legea nr. 263/2010, respectiv art. 83, art. 90, art. 96 din Legea ##### privind sistemul public de pensii.

În probațiune - înscrisuri, adresă la ##### Județeană de Pensii ##### pentru indicarea cuantumului sumelor reținute cu titlul de impozit lunar;

Pârâta ##### Județeană de Pensii ##### a formulat întâmpinare prin intermediul căreia a solicitat respingerea acțiunii ca neîntemeiată întrucât, în temeiul unor dispoziții legale în vigoare, imperative, începând cu 01 ianuarie 2024, pârâta avea obligația legală de a calcula, reține și vira impozitul pe venitul din pensii pentru reclamant, în cauză fiind incidente dispozițiile art. 31 alin.3 din Legea nr. 47/1992 și art. 147 alin. (1) și alin. (4) din Constituția României, potrivit cărora dispozițiile legale declarate ca fiind neconstituționale își încetează efectele juridice la 45 de zile de la publicarea deciziei Curții Constituționale.

pârâta că reclamanta este beneficiara unei pensii de serviciu acordate în temeiul prevederilor art. 82 alin. (2) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor.

Începând cu data de 01.01.2024, impozitul pe venitul din pensia de serviciu a fost stabilit în conformitate cu prevederile art. 101 alin. (2) Ut. c) din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, reținut la sursă și virat către bugetul de stat.

În ședința din data de 19.12.2024, Curtea Constituțională a admis excepția de neconstituționalitate cu care a fost sesizată și a constatat că dispozițiile art. 101 din Legea nr.227/2015 privind Codul fiscal sunt neconstituționale. În esență, Curtea a constatat că, în ceea ce privește modalitatea de calcul a impozitului care se bazează pe partea contributivă și pe partea necontributivă a pensiilor, precum și pe cei doi indicatori variabili - câștigul mediu salarial brut și câștigul mediu salarial net textul nu precizează care este în concret modalitatea de calcul a părții contributive, respectiv perioada la care se raportează partea contributivă a venitului din pensii, ceea ce determină încălcarea prevederilor art. 1 alin. (5) din Constituție.

De asemenea, Curtea a reținut că raportarea la aceiași indicatori variabili se menține și în cazul pensiilor care au doar componentă necontributivă, respectiv pensiile militare. Din moment ce indicatorii folosiți în formula de calcul nu sunt constanți, iar valoarea lor se stabilește anual; odată cu adoptarea legii bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul respectiv, textul de lege criticat creează premisele pentru ca pensia aflată în plată să fie permanent repusă în discuție și să fie supusă unei recalculări anuale, prin raportare la fiecare nou nivel al câștigului salarial mediu brut și al câștigului salarial mediu net, ceea ce încalcă dispozițiile art. 1 alin. (3) și (5), precum și ale art. 15 alin. (2) din Constituție.

Totodată, Curtea a observat că legiuitorul are dreptul de a reglementa formarea, administrarea, întrebuințarea și controlul resurselor financiare ale statului, însă acest drept este supus cerințelor constituționale referitoare la principiul legalității și securității raporturilor juridice fiscale, în componenta privind calitatea normelor. În acest context, Curtea a constatat că, în aceste condiții, rămân aplicabile dispozițiile Codului fiscal referitoare la cota de impozit de 10% aplicabilă fiecărei surse din fiecare categorie de venit impozabil.

Până la momentul întâmpinării, a arătat că decizia nu a fost publicată în monitorul oficial. Anterior publicării acesteia, prevederile art. 101 din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal se bucura de prezumția de constituționalitate.

Potrivit dispozițiilor art. 31 alin.3 din Legea nr. 47/1992 și art. 147 alin. 1 din Constituția României, dispozițiile din legile și (ordonanțele în vigoare constatate ca fiind neconstituționale își încetează efectele juridice la 45 de zile de la publicarea deciziei Curții Constituționale, iar pe durata acestui termen dispozițiile constatate ca fiind neconstituționale sunt suspendate de drept.

Mai mult, art. 147 alin.(4) din Constituția României prevede că Deciziile Curții Constituționale se publică în Monitorul Oficial al României. De la data publicării, deciziile sunt general obligatorii și au putere numai pentru viitor.

Prin urmare, având în vedere că, în temeiul unor dispoziții legale în vigoare, imperative, începând cu 01 ianuarie 2024, pârâta avea obligația legală de a calcula, reține și vira impozitul pe venitul din pensii pentru reclamant, pentru venitul lunar din pensii care are atât componentă contributivă, cât și componentă necontributiv. (Decizia CCR producând efecte doar pentru viitor, după publicarea în Monitorul Oficial), apreciază că acțiunea reclamantei este neîntemeiată.

În drept, Constituția României, Codul de procedura civilă, Legea nr. 303/2022, Legea nr. 360/2023.

Reclamanta a formulat precizare de acțiune (în drept), solicitând a se avea în vedere următoarele aspecte de drept:

Prin Decizia nr. ### # ####, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 91 din 31 ianuarie 2025, CCR a admis excepția de neconstituționalitate și a constatat că dispozițiile art. 101 din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, introduse în Codul fiscal prin art. XVIII din Legea nr. 282/2023 pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul pensiilor de serviciu și a Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 950 din 20 octombrie 2023, prin instituirea unui impozit progresiv asupra veniturilor din pensii, stabilit în cotă procentuală, sunt neconstituționale. De chintesența acestei decizii este faptul reținut la pct. 106, al motivării unde Curtea reține și că introducerea unui impozit progresiv asupra pensiilor de serviciu aflate în plată, coroborată cu un mod de calcul al impozitului care face deosebirea între partea contributivă a pensiei și partea necontributivă, reprezintă un eveniment viitor și incert de natură normativă, care afectează negativ un drept dobândit și care a intrat în sfera patrimonială a persoanei. Or, un drept patrimonial deja dobândit nu poate fi repus permanent în discuție, starea de incertitudine și nesiguranță neputând fi opusă unei situații juridice certe și definitiv consolidate. Așa cum a reținut Curtea în jurisprudența sa, neretroactivitatea este o garanție pentru cetățean, o protecție constituțională acordată în beneficiul său. Securitatea juridică cere și impune o protecție ascendentă, de sporire a garanțiilor referitoare la conservarea dreptului care a fost dobândit. Orice încercare de reconsiderare a cuantumului veniturilor din pensiile aflate în plată prin impozitarea progresivă și ascendentă a acestora afectează securitatea juridică în componenta garanției de neretroactivitate a legii (a se vedea, în sensul celor de mai sus, mutatis mutandis, Decizia nr.### din 28 noiembrie 2023, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.1119 din 12 decembrie 2023, paragrafele 54-57, precum și Decizia nr.### din 2 august 2023, paragrafele 145 și 147-150).

Totodată, în faza de proiect normativ (nepublicat în MO azi 18.02.2025, datând din 14.02.2025) este și OUG privind stabilirea unor măsuri de restituire a impozitului progresiv prevăzut la art. 101 din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal asupra veniturilor din pensii, care la art. 1 și 2 recunoaște obligația Caselor de Pensii de restituire a acestor sume și modalitatea de plată, ceea ce justifică suplimentar temeinicia acțiunii, pe care o susține așa cum a fost formulată.

În concluzie, consideră că neconstituționalitatea art. 101 cod fiscal lipsește de temei reținerile din pensia reclamantei, cu titlu de impozit progresiv, în ceea ce privește suma ce excede cotei de impozitare prevăzute la art 64 cod fiscal.

Sub aspectul efectelor juridice produse, în esență, deciziile CCR determină consecințe juridice în privința raporturilor/situațiilor juridice care apar de la momentul deciziei/publicării sale, acțiunea fiind înregistrată în intervalul dintre data pronunțării și publicării în MO a deciziei CCR. Ca urmare, normele constatate ca fiind neconstituționale rămân aplicabile situațiilor juridice anterioare publicării respectivelor decizii, printre care și acțiunea reclamantei. Efectul imediat - de la data publicării - presupune, ca regulă, că decizia produce consecințe juridice asupra situațiilor juridice care apar după data publicării ei. Aplicarea imediată privește, însă, și cauza în care decizia a fost pronunțată în respectiva cauză, decizia va produce efecte ex tunc pentru părți, deoarece, în caz contrar, aceasta nu ar fi utilă judecării.

În susținerea acțiunii invocă și decizia ##### din 30.03.2023, publicată în Mo 102/5.02.2024, în cauza ##### și Alții împotriva României, cu privire la dreptul reclamantilor de a beneficia de o reparație echitabilă, în cazul neexecutării unor decizii interne.

Analizând ansamblul materialului probator administrat în cauză, Tribunalul reține pe fondul cauzei următoarele:

Reclamanta are calitatea de judecător pensionar, fiind actualmente beneficiară a unei pensii de serviciu, începând cu data de 17.11.2016, astfel cum rezultă din decizia nr. ##### din 04.10.2019 de recalculare a cuantumului pensiei de serviciu. Inițial, asupra drepturilor de pensie ale reclamantei s-a aplicat o cotă fixă de impozit, respectiv cota de impozit de 10% prevăzută de art. 64 alin. 1 lit. e din Legea nr. 227/2015 privind Codul Fiscal, respectiv art. 101 din Codul Fiscal (forma în vigoare până la data de 01.01.2024). Ulterior, art. 101 din Legea nr. 227/2015 privind Codul Fiscal a fost modificat prin Legea nr. 282/2023 și s-a stabilit o altă modalitate de impozitare, prin impunerea unor cote de impozit progresive în funcție de nivelul venitului.

Conform art. 101 alin. (1)-(3) din Legea nr. 227/2015, astfel cum a fost modificat prin Legea nr. 282/2023, (1) Orice plătitor de venituri din pensii are obligația de a calcula lunar impozitul, potrivit prevederilor prezentului articol, la data efectuării plății pensiei, de a-l reține și de a-l plăti la bugetul de stat până la data de 25 inclusiv a lunii următoare celei pentru care se face plata pensiei. Impozitul reținut este impozit final. (2) Impozitul lunar se determină de fiecare plătitor de venit din pensii, astfel: a) pentru venitul lunar din pensii determinat ca urmare a aplicării principiului contributivității, indiferent de nivelul acestuia, din care se deduce plafonul de venit neimpozabil lunar de 2.000 de lei (3000 lei începând cu 1 octombrie 2024), se aplică o cotă de impunere de 10%; b) pentru venitul lunar din pensii care are atât componentă contributivă, cât și componentă necontributivă, din care se deduce plafonul de venit neimpozabil lunar de 2.000 de lei, pentru partea contributivă se aplică dispozițiile lit. a), respectiv o cotă de impunere de 10%, iar pentru partea necontributivă se aplică progresiv următoarele cote de impunere: (i) 10%, pentru partea mai mică decât nivelul câștigului salarial mediu net sau egală cu acesta; (ii) 15%, pentru partea cuprinsă între nivelul câștigului salarial mediu net și nivelul câștigului salarial mediu brut utilizat la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat sau egală cu acesta; (iii) 20%, pentru partea ce depășește nivelul câștigului salarial mediu brut utilizat la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat; c) pentru venitul lunar din pensii care are doar componentă necontributivă, din care se deduce plafonul de venit neimpozabil lunar de 2.000 de lei, se aplică progresiv următoarele cote de impunere: (i) 10%, pentru partea mai mică decât nivelul câștigului salarial mediu net sau egală cu acesta; (ii) 15%, pentru partea cuprinsă între nivelul câștigului salarial mediu net și nivelul câștigului salarial mediu brut utilizat la fundamentarea bugetului

asigurărilor sociale de stat sau egală cu acesta; (iii) 20%, pentru partea ce depășește nivelul câștigului salarial mediu brut utilizat la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat. (3) Determinarea câștigului salarial mediu net prevăzut în prezentul articol se stabilește prin deducerea din câștigul salarial mediu brut utilizat la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat a contribuțiilor sociale obligatorii prevăzute la art. 2 alin. (2) lit. a) și b) și a impozitului pe venit.

La data de 05.09.2024, dispozițiile art. 101 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 227/2015 privind Codul Fiscal au fost modificate prin Legea nr. 244/2024 pentru modificarea alin. (1) al art. 100 din Legea nr. 227/2015 privind Codul Fiscal și stabilirea unor măsuri fiscale, în sensul măririi plafonului de venit neimpozabil lunar de la 2.000 lei la 3.000 lei.

Prin Decizia nr. ####/19.12.2024 pronunțată de Curtea Constituțională a României, publicată în Monitorul Oficial nr. 91/31.01.2025, s-a constatat că dispozițiile art. 101 din Legea nr. 227/2015 privind Codul Fiscal (privind introducerea impozitului progresiv) sunt neconstituționale.

Cu referire expresă la pensia de serviciu a magistraților, în considerentele deciziei sus menționate, Curtea a reținut următoarele: 91. (...) Curtea trebuie să analizeze dacă impunerea unui impozit progresiv, astfel cum este reglementat de textul de lege criticat în prezenta cauză, afectează baza de calcul al pensiei de serviciu a magistraților. 92. Or, Curtea constată că reglementarea acestui tip de impozit prin raportare la partea contributivă și partea necontributivă a pensiei de serviciu, pe de o parte, precum și prin raportare la doi indicatori variabili, pe de altă parte, este de natură să afecteze baza de calcul al pensiei de serviciu a magistraților, prin instituirea unei distincții între cele două părți ale pensiei de serviciu, cărora li se aplică diferite cote de impozitare, distincție care nu a fost avută în vedere de legiuitor în stabilirea cuantumului pensiei de serviciu a magistraților (80% din baza de calcul reprezentată de media indemnizațiilor de încadrare brute lunare și a sporurilor avute în ultimele 48 de luni de activitate înainte de data pensionării). 93. Mai mult, în lipsa unei alte reglementări privind calculul părții contributive a pensiei de serviciu a magistraților, singurul reper este dat de capitolul II din Legea nr. 360/2023 privind sistemul public de pensii, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1089 din 4 decembrie 2023, care se referă la determinarea cuantumului pensiei (contributive) prin „înmulțirea numărului total de puncte realizat de asigurat cu valoarea punctului de referință” [art. 83 alin. (1)]. Totodată, potrivit aceluiași act normativ, „numărul total de puncte realizat de asigurat se obține din însumarea punctajelor anuale ale acestuia și a numărului de puncte de stabilitate” [art. 85 alin. (1)], în condițiile în care stagiul complet de cotizare este de 35 de ani. Or, pentru magistrați, stagiul complet de cotizare pentru acordarea pensiei de serviciu este de 25 de ani, iar baza de calcul prevăzută de lege se referă la ultimele 48 de luni de activitate înainte de data pensionării. Rezultă că există cel puțin două modalități de calcul al părții contributive a pensiei de serviciu, respectiv cea care se raportează la întregul stagiul de cotizare și cea care se referă la ultimele 48 de luni din stagiul de cotizare. 94. În consecință, art. 101 din Codul Fiscal se îndepărtează de la reglementarea constituțională incidentă în ceea ce privește pensiile de serviciu ale magistraților, respectiv asigurarea unor venituri din pensie apropiate celor pe care magistratul le avea în perioada în care era în activitate, care să răspundă, astfel, necesității de a asigura securitatea financiară a magistratului, încălcând, astfel, componenta instituțională a independenței justiției, ceea ce determină nerespectarea prevederilor art. 124 alin. (3) cu referire la art. 1 alin. (3) și (5), precum și art. 147 alin. (4) din Constituție.

Sintetizând argumentele pentru fiecare categorie de pensie de serviciu (cu componentă contributivă sau fără o asemenea componentă), Curtea Constituțională a reținut următoarele: introducerea unui impozit progresiv asupra pensiilor de serviciu aflate în plată, coroborată cu un mod de calcul al impozitului care face deosebirea între partea contributivă a pensiei și partea necontributivă, reprezintă un eveniment viitor și incert de natură normativă, care afectează negativ un drept dobândit și care a intrat în sfera patrimonială a persoanei. Or, un drept patrimonial deja dobândit nu poate fi repus permanent în discuție, starea de incertitudine și nesiguranță neputând fi opusă unei situații juridice certe și definitiv consolidate. Așa cum a reținut Curtea în jurisprudența sa, neretroactivitatea este o garanție pentru cetățean, o protecție constituțională acordată în beneficiul său. Securitatea juridică cere și impune o protecție ascendentă, de sporire a garanțiilor referitoare la conservarea dreptului care a fost dobândit. Orice încercare de reconsiderare a cuantumului veniturilor din pensiile aflate în plată prin impozitarea progresivă și ascendentă a acestora afectează securitatea juridică în componenta garanției de neretroactivitate a legii (a se vedea, în sensul celor de mai sus, mutatis mutandis, Decizia nr. ### din 28 noiembrie 2023, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1119 din 12 decembrie 2023, paragrafele 54-57, precum și Decizia nr. ### din 2 august 2023, paragrafele 145 și 147-150).107. Prin urmare, Curtea constată că, prin prisma art. 1 alin. (3) și (5), a art. 15 alin. (2) și a art. 44 alin. (1) teza întâi și alin. (2) din Constituție, impozitarea progresivă a pensiilor de serviciu aflate în plată, inclusiv a celor militare, este neconstituțională.

în vedere constatarea neconstituționalității dispozițiilor art. 101 din Legea nr. 227/2015 privind Codul Fiscal, instanța constată că reținerile din pensia reclamantei efectuate începând cu luna ianuarie 2024, în temeiul textului legal declarat neconstituțional sunt nelegale, pârâta urmând a fi obligată la calcularea și restituirea sumelor reținute prin aplicarea diferenței dintre cota de impozit progresiv calculat în baza art. 101 Cod Fiscal, modificat prin Legea nr. 282/2023, și cota de impozit prevăzută de art. 64 Cod Fiscal, sume actualizate cu indicii de inflație și dobânda legală penalizatoare calculate de la data efectuării reținerilor și până la data plății efective. Astfel, instanța apreciază se impune atât actualizarea cu indicii de inflație, cât și acordarea dobânzii legale pentru considerentele ce urmează a fi expuse în continuare:

La pct. 110 din decizia Curții Constituționale, s-a reținut că „având în vedere cele reținute în cuprinsul prezentei decizii din perspectiva încălcării securității juridice, Curtea constată că, sub aspectul efectelor prezentei decizii, repararea prejudiciului patrimonial cauzat beneficiarilor pensiilor de serviciu aflate în plată se va realiza ex officio, indiferent dacă aceștia au promovat sau nu o acțiune în justiție, începând cu data introducerii impozitului progresiv în fondul activ al legislației, respectiv începând cu data de 1 ianuarie 2024, cu luarea în considerare, potrivit legii, a modificării plafonului neimpozabil prevăzut de art. 101 din Codul Fiscal.” Instanța reține că acest considerent care vizează modul de aplicare a deciziei nu înlătură posibilitatea actualizării cu rata inflației și acordarea dobânzilor legale penalizatoare, ci este menit tocmai să înlătore eventualele discuții cu privire momentul de la care Casele județene de pensii vor proceda la restituirea sumelor reținute în baza textului legal declarat neconstituțional (ianuarie 2024 sau publicarea deciziei CCR în Monitorul Oficial).

În mod evident, ca urmare a aplicării prevederilor declarate neconstituționale, reclamanta a suferit un prejudiciu material. În cauză, sunt incidente dispozițiile art. 1531 alin. (1)-(2) și art. 1535 alin. (1) din Codul civil, respectiv art. 1 alin. (3), art. 2 și art. 3 alin. (2) din O.G. nr. 13/2011,

care consacra principiul reparării integrale a prejudiciului suferit de creditor ca urmare a neexecutării de către debitor a obligației de plată, principiu conform căruia prejudiciul cuprinde atât pierderea efectiv suferită de creditor (damnum emergens), cât și beneficiul de care acesta este lipsit (lucrum cessans). Potrivit aceluiași dispoziții, în cazul în care o sumă de bani nu este plătită la scadență, creditorul are dreptul la daune moratorii fără a trebui să dovedească vreun prejudiciu.

În situația de față, pierderea efectiv suferită de creditor, ca prim element de reparare integrală a prejudiciului, trebuie remediată prin măsura actualizării sumelor datorate cu rata indicelui de inflație. Prin actualizarea sumei debitului cu rata indicelui de inflație, se realizează o reparație parțială, prin acordarea de daune-interese compensatorii. Dar principiul reparării integrale a prejudiciului suferit de creditor, ca efect al executării cu întârziere a obligației de plată, impune și remedierea celui de-al doilea element constitutiv al prejudiciului, prin acordarea beneficiului de care creditorul a fost lipsit, respectiv daune-interese moratorii, sub forma dobânzii legale penalizatoare, calculată de la data efectuării primei rețineri din pensia reclamantei și până la executarea integrală a obligației principale.

Prin urmare, pentru considerentele mai sus expuse, instanța urmează să admită cererea de chemare formulată de reclamanta #####, în contradictoriu cu pârâta ##### JUDEȚEANĂ DE PENSII #####.

PENTRU ACESTE MOTIVE,
ÎN NUMELE LEGII,
HOTĂRĂȘTE:

Admite cererea de chemare în judecată formulată de reclamanta #####, CNP #####, cu domiciliul procesual ales la Cabinet Avocat ###, situat în #####, prin avocat ###, în contradictoriu cu pârâta ##### Județeană de Pensii #####, cu sediul în #####.

Obligă pârâta ##### Județeană de Pensii ##### la calcularea și restituirea sumelor reținute din pensia reclamantei, cu titlu de impozit, începând cu luna ianuarie 2024, efectuate prin aplicarea diferenței dintre cota de impozit progresiv calculat în baza art. 101 Cod Fiscal, modificat prin Legea nr. 282/2023, și cota de impozit prevăzută de art. 64 Cod Fiscal, sume actualizate cu indicele de inflație și cu dobânda legală penalizatoare, calculată de la data efectuării primei rețineri din pensia reclamantei și până la executarea integrală a obligației principale.

Cu drept de apel în termen de 30 zile de la comunicare. Apelul se depune la Tribunalul #####.

Pronunțată astăzi, 04.04.2025, cu votul consultativ al asistenților judiciari, prin punerea soluției la dispoziția părților prin mijlocirea grefei instanței.

PREȘEDINTE, ASISTENȚI JUDICIARI,
#####-#####

GREFIER,
#####

Hotarâre nr. 263/2025 din 04.04.2025, cod RJ 5934d5236
(<https://rejust.ro/juris/5934d5236>)

Red./tehnored. ###-04.04.2025
Ex. 4/2 com